

_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
*maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
__-umumiy o'rta ta'lim maktabi
geografiya fani o'qituvchisi*

_____ning
*20__-20__-o'quv yili 6-7-8-sinf
iqtidorli o'quvchilar uchun*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To'g'arak a'zolari haqida ma'lumot

<i>No</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Gidrosfera. Uning tarkibiy qismlari.			
2.	Tabiat komplekslari, ularning almashinuvi va zonalari.			
3.	Dunyo okeani tubining geologic tuzilishi va relyefi.			
4.	Afrika. Geografik o‘rni, o‘rganilish tarixi			
5.	Avstraliyaning geografik o‘rni, o‘rganilish tarixi geologik tuzilishi, foydali qazilmalari. Relyefi			
6.	Okeaniya iqlimi, tabiat zonalari, Aholisi			
7.	Janubiy Amerika. Geografik o‘rni, o‘rganilish tarixi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari. Relyefi			
8.	Janubiy Amerika aholisi			
9.	Shimoliy muz okeani			
10.	Yevrosiyoning Iqlim va uning xususiyatlari.			
11.	Geografik koordinatalar.			
12.	Ekvatorial iqlim mintaqasi.			
13.	Dunyo okeani va uning qismlari.			
14.	Materikning o‘rganilishi.			
15.	Atlantika okeani.			
16.	Tinch okean.			
17.	Geografik o‘rni, o‘rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi			
18.	Iqlimi va ichki suvlari.			
19.	Tabiiy geografik o‘lkalari. Aholisi va uning tabiatga ta’siri.			
20.	Shimoliy Amerikaning tabiat zonalari va balandlik mintaqalari.			
21.	Yevrosiyoning ichki suvlari.			
22.	Tabiiy sharoit va tabiiy boyliklarning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyati.			
23.	Aholi punktlari.			
24.	Sanoat - milliy iqtisodiyotning tayanch tarmog‘i.			
25.	Ko‘mir sanoati.			
26.	Gidroelektrostansiyalar haqida.			
27.	Rangli metallurgiya.			
28.	Yog‘ochni qayta ishlash sanoati.			
29.	Metallurgiya atrof-muhitga ta’siri.			
30.	Dehqonchilik.			
31.	<u>Oziq-ovqat sanoati.</u>			
32.	Transport geografiyasi.			
33.	Samarqand viloyati.			
34.	Surxondaryo viloyati			

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: __. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: *Gidrosfera. Uning tarkibiy qismlari.*

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: O‘quvchilarga gidrosfera va uning tarkibiy qismlarini tushuntirib berish

Tarbiyaviy maqsad: O‘quvchilarga ekologik tarbiya berish, Vatanimizga mehr-muhabbat hislarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘quvchilarni mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish.

Mashg‘ulot turi: Ta‘lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: Aqliy hujum, aralash.

Mashg‘ulot jihozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 6-sinf mashg‘ulotligi, atlas, yozuvsiz xaritasi, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jixozlar: Kompyuter, multimedia, slaydlar.

I. Tashkiliy qism. O‘qituvchining kirish so‘zi. Davomatni aniqlash. O‘quvchilarni mashg‘ulotga hozirlash

II. O‘tgan mavzuni so‘rab baholash. 3. Biz bilgan bilimlar.

III. Yangi mavzu bayoni:

Gidrosferaning tarkibiy qismlari. Gidrosfera (yunoncha, suv qobig‘i) geografik qobiqning asosiy tarkibiy qismi bo‘lib, yerusti va osti suviaridan, muzliklardan, atmosferadagi suv bug‘laridan iborat.

Okean suviari. Yer yuzasining 71% dan ko‘proq qismini okean suviari egallagan. Ular dunyo suv zaxirasining 96,5% ni tashkil etadi.

Okean suviarining asosiy xususiyati sho‘rligi va haroratidir. Okean suviarining o‘rtacha sho‘rligi 35‰, ekvator yaqinida 34‰, tropikiarda 36‰, mo‘tadil va qutbiy kengliklarda 33‰. Suvning o‘rtacha harorati

+17,5°C, Tinch okean eng issiq +19,4°C, eng sovuq okean Shimoliy Muz okeani (—0,75°C). Suvning 3 —4 km dan chuqur qismlarida harorat +2°C dan 0°C atrofida o‘zgaradi. Okean suvi sho‘r bo‘lganligi uchun — 2°C da muzlaydi.

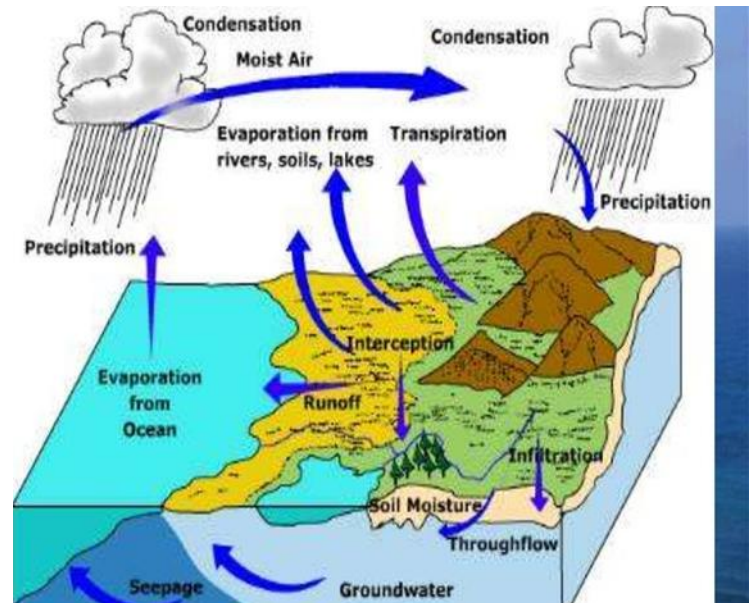
Okean suviari mantiyadan ajralib chiqqan degan g‘oyani ko‘pchilik olimlar tan olishadi. Bunga sabab hozirgi paytda mantiyadan suv ajralib chiqayotganligidir. Hisob-kitoblarga qaraganda mantiyada 20 mlrd.km³ hajmga ega bo‘lgan suv zaxirasi bor. Bu hozirgi suv miqdoriga nisbatan 15 baravar ko‘p demakdir. Olimlarning bashoratiga ko‘ra okean va dengizdagi suv miqdori doimo ortib boradi.

Yer tabiatiga xos bo‘lgan xususiyatlarning aksariyati okean bilan bog‘liq. Okean quyosh energiyasini o‘zida to‘plovchi akkumulator hisoblanadi. Okeanlar materikiarning iqlimiga, tuproqiariga, hayvonot olamiga va inson xo‘jalik faoliyatiga ta‘sir etadi. Okeanlar o‘zining dengiz mahsulotlari, xilma-xil foydali qazilmalari, energiya manbai va shifobaxsh xususiyatlari bilan jamiyatga xizmat qiladi.

Quruqlik suviari. Daryo, ko‘l, botqoqlik,

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Yangi mavzuni savol-javob qilib mustahkamlash

V. O‘quvchilarni baholash va uyga vazifa: Mavzuni o‘qish, xarita bilan ishlash

Maktab MMIBDO‘ _____ Sana _____ 20__yil

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: __. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Tabiat komplekslari, ularning almashinuvi va zonalari.

Mashg‘ulotning maqsadi:

- a) *ta’limiy:* o‘quvchilarga bugungi mavzu xaqida tushuncha berish
- b) *tarbiyaviy:* tabiat bilan do‘stlashishga o‘rgatish, mashg‘ulot davomida o‘zaro xamkorligi, o‘zgal fel-atvorini xurmat ruxida tarbiyalash
- c) *rivojlantiruvchi:* o‘quvchilarni erkin fikrlashga, muloxaza yuritishga o‘rgatish, ijodiy izlanish konikmalarini rivojlantirish

Mashg‘ulot usuli: no‘anaviy usulda

Mashg‘ulot jixozi: dunyo xaritasi, atlas xarita, jadvallar, yangiliklar

Mashg‘ulotning borishi:

1. Tashkiliy qism.
 1. *Salomlashish*
 2. *Honani mashg‘ulotga tayyorlash*
 3. *O‘quvchilar davomatini aniqlash*
 4. *Ob-havoni aniqlash va uni kuzatish*
 5. *Shu kunning muhim yangiliklari*
1. O‘tilgan mavzuni so‘rab baxolash.
2. Yangi mavzu bayoni.
3. Yangi mavzuni mustahkamlash.
4. Uyga vazifa.

O‘tilgan mavzuni so‘rab baholash:

1. **Yerda hayotning rivojlanishida atmosferaning qanday ahamiyati bor**
2. **Havo massalari deb nimaga aytiladi?**
3. **Iqlim hosil qiluvchi qanday asosiy omillarni bilasiz?**

Yangi mavzu bayoni

Tabiat komponentlarining o‘zaro uzviy aloqasi va bir-biriga ta’sin natijasida vujudga kelgan va o‘ziga xos xususiyatlarga ega bo‘lgan hududlar **tabiat kompleksi** deb ataladi. Tog‘ jinslari, relyef, iqlim, yerosti va ust; suvlari, tuproq, o‘simlik, hayvonot olami **tabiat komponentlarini** hosil qiladi.

Okeanlarda TK lari o‘ziga xos xususiyatlarga ega bo‘lib, ular ko‘pincha suvning harorati, sho‘rligi, oqimlarning iliq yoki sovuqligiga bog‘liq. Dunyo okeanida 11 ta tabiat mintaqasi ajratilgan: bitta ekvatorial, ikkitadan qutbiy, qutbyoni, mo‘tadil, subtropik va tropik mintaqalar kenglik bo‘ylab qonuniy almashib joylashadi. Ko‘rinib turibdiki, okeanlardagi TK lari iqlim mintaqalarining nomi bilan nomlanadi.

Insonning xo‘jalik faoliyati natijasida o‘zgartirilgan TK lari **antropogen komplekslar** yoki **landshaftlar** deb ataladi. Agar atlasdagi materiklarning kompleks xaritalarini tahlil qilsangiz, antropogen landshaftlar inson yashashi uchun qulay sharoit mavjud bo‘lgan va o‘zlashtirishga yaroqli hududlarda tarkib topadi.

Tabiat komplekslari zonallik va hududiylik qonuniyatlariga bo‘ysunib almashadi. Tekisliklardagi kenglik zonalligi, tog‘lardagi balandlik zonalligi (mintaqalanishi) asosiy geografik qonuniyatdir. Bu masalalar- ni „Geografik qobiq“ haqidagi mavzularda ko‘rib chiqqan edik.

Yangi mavzuni mustahkamlash

- a) Tabiat kompleksi deganda nimani tushunasiz?
- b) Qanday sabablarga ko‘ra tabiat zonalari hosil bo‘ladi?
- c) Balandlik mintaqalarining soni nimalarga bog‘liq?

Uyga vazifa: mavzu xaqida tushunchalarni daftarga yozib, atamalarga izox keltiring.

Maktab MMIBDO‘ _____ Sana _____ 20__yil

Sana: “ ” _____ 20 __-yil. Sinflar: __. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Dunyo okeani tubining geologic tuzilishi va relyefi.

Mashg‘ulot usuli: no‘anaviy usulda

Mashg‘ulot jixosi: dunyo xaritasi, atlas xarita, jadvallar, yangiliklar

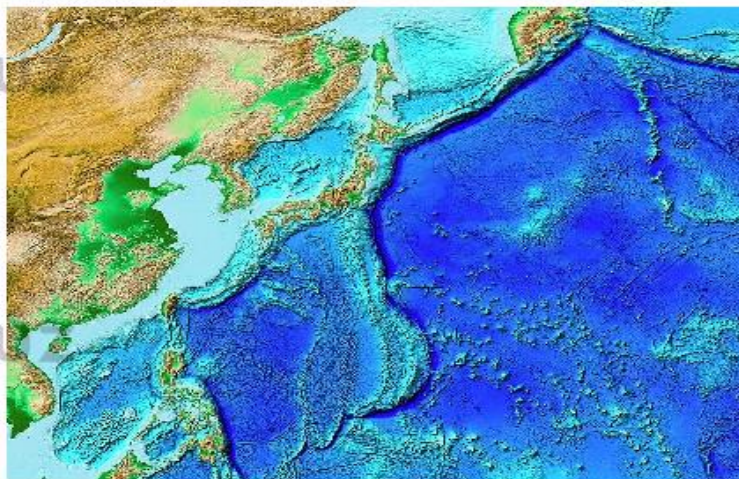
Mashg‘ulotning borishi:

1. Tashkiliy qism.
2. Salomlashish
3. Honani mashg‘ulotga tayyorlash
4. O‘quvchilar davomatini aniqlash
5. Ob-havoni aniqlash va uni kuzatish
6. Shu kunning muhim yangiliklari
2. O‘tilgan mavzuni so‘rab baxolash.
3. Yangi mavzu bayoni.
4. Yangi mavzuni mustahkamlash.
5. Uyga vazifa.

Okeanlar tagi relyefi.

Okeanlar tagi ham quruqliklar yuzasi kabi notekis.

Okeanlarning materiklarga tutashgan chekka qismlarida quruqlikning suv tagidagi davomi — materik sayozligi, ya’ni shelf joylashgan.

O‘tilgan mavzuni so‘rab baholash:

1. Quyosh tizimi, Yer, litosfera qanday hosil boigan?
2. Beruniy gipotezasi qanday mazmunga ega?
3. Qaysi gipotezani ko‘pchilik tan olgan?

Yangi mavzu bayoni

Dunyo okeani. Olimlarning fikricha, „okean“ atamasi finikiyaliklar so‘zidan olingan bo‘lib, yunoncha „qirg‘oqsiz dengiz“, „Yerni aylanib oquvchi buyuk daryo“, degan ma’noni anglatadi. „Dunyo okeani“ atamasini ms olimi Y.M.Shokalskiy 1917- yilda fanga kiritdi. Yer sharining uzluksiz suvli qobig‘i *Dunyo okeani* deb ataladi. Uni *okeanosfera* deb ham atashadi.

Dunyo okeani Yer sharining 361 mln. km² maydonini egallaydi. Suv Yer yuzasining Shimoliy yarimsharda 61% ini, Janubiy yarimsharda 81%ini qoplagan. Yerni Shimoliy, Janubiy, G‘arbiy va Sharqiy yarimsharlarga ajratilishidan tashqari, yana okeanlar yarimshari va materiklar yarimshariga ham bo‘linadi. Okeanlar yarimsharida Yer yuzining 90,5 % qismini suv qoplagan

Dunyo okeanini o‘rganish tarixi. Buyuk geografik kashfiyotlar davri (XV asrning ikkinchi

yarmi XVII asrning birinchi yarmi) dan boshlanadi. Bu davrda X.Kolumb, J.Kabot, Vasko da Gama, Amerigo Vespuchchi, F. Magellan, F. Dreyk, V. Yanszon, A. Tasman va boshqalar Dunyo okeanida suzishib, muhim kashfiyotlar qildilar. Shu bilan birga, oqimlar, materik va orollar, quruqlik qirg'oqlari, suvning sho'rliigi, harorati, hayvonot olami to'g'risida qimmatli ma'lumotlar to'pladilar. 1920- yildan keyin okean suvlari chuqurlik bo'yi- cha o'rganila boshlandi. 1960- yilda fransuz Jan Pikar *Mariana* cho'kma- sini zabt etdi. Endilikda kemalar zamonaviy asbob-uskunalar bilan jihozlandi, mashhur Jak Iv Kusto komandasi to'plagan ma'lumotlar, kosmik kemalardan olingan tasvirlar tahlil qilinmoqda.

Dunyo okeanining qismlari okean, dengiz, qo'ltiq, bo'g'izlardan iborat. Okeanlar bir-biridan geografik o'mi, geologik tuzilishi, biologik xususiyatlari bilan farq qiladigan ***bir butun tabiat komplekslaridir.***

Dunyo okeanini birinchi bo'lib gollandiyalik olim B.Varenius 1650- yilda beshta qismga ajratdi (Tinch, Atlantika, Hind, Shimoliy va Janubiy Muz okeanlari). ICeyinchalik, tadqiqotchilar uchta, to'rtta, hozirgi paytda esa Xalqaro okeanografik tashkilotlar tan olgan beshta okean ajratilmoqda. Dunyo okeanida jami 66 ta, quruqlikda esa 2 (Kaspiy va Orol) dengiz ajratilgan (8-rasm). Antarktida materigiga tutash dengizlar Janubiy okeanga tegishli (raqamlarda berilgan).

Okean tubi relyefi. Dunyo okeani tubi relyefi juda murakkab tuzilgan. Okean tubida materik sayozligi, materik yonbag'ri, materik etagi, okean tubi botiqlari, O'rta okean tizmalari va eng chuqur cho'kmalar kabi yirik relyef shakllari mavjud. O'rta okean tog' tizimining umumiy uzunligi 60 ming km dan ortiqboiib, u barcha okeanlami kesib o'tgan va bir qancha tarmoqlarga bo'lingan. Materik bilan O'rta okean tog' tizmalari orasida yirik botiqlar joylashgan.

Dunyoning tabiiy xaritasida beshta havza ajratish mumkin. Ular Tinch, Atlantika, Hind, Shimoliy Muz okeani havzalari va berk havzalardir. Daryo qaysi havzaga o'z suvini quysa, o'sha havzaga tegishli bo'ladi.

Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Dunyo okeani va uning qismlari deganda nimani tushunasiz?
2. Dunyo okeanida qancha havza ajratish mumkin?
3. Qaysi okeanlar Yevrosiyoni, Avstraliyani va Antarktidani o'rab turadi?

Uyga vazifa: mavzu xaqida tushunchalarni daftarga yozib, atamalarga izox keltiring.

Maktab MMIBDO' _____ **Sana** _____ **20** ___**yil**

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

40 listdan iborat geografiya fanidan 6-7-8-sinf iqtidorli o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

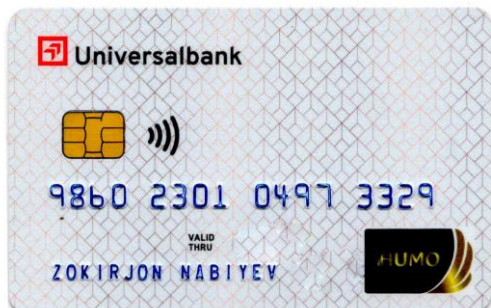

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!
Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**